Folder Leergang Begaafdheidscoördinator

Voor wie is de leergang bedoeld?

- Je bent werkzaam op een basisschool die valt onder het samenwerkingsverband Waterland.
- Je hebt minimaal een HBO-denkniveau en een duidelijke affiniteit met begaafdheid en talentontwikkeling in het onderwijs. Specifieke voorkennis over begaafdheid is geen vereiste.
- De directie van je school staat achter de deelname aan de leergang en achter de (nieuwe) rol van begaafdheidcoördinator binnen de school.

Wat levert deze leergang je op?

Als begaafdheidscoördinator ben je actief betrokken bij het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van beleid en aanpassingen voor cognitief talentvolle leerlingen in jouw school. Tijdens de leergang verdiep je je in wetenschappelijke en praktijkbronnen, onderzoek je je eigen visie en de schoolpraktijk en oefen je met interventies in de praktijk.

We bieden een competentiegerichte leergang. Je zet stappen ten aanzien van de volgende competenties:

- Het vormen van een eigen visie op begaafdheid en het onderwijs aan cognitief talentvolle leerlingen.
- Het benutten van opgedane kennis over talentontwikkeling in je begeleiding en advisering.
- Het stimuleren van cognitieve talentontwikkeling bij alle kinderen.
- Het signaleren van de behoeften van cognitief talentvolle leerlingen.
- Het inspireren, informeren en samenwerken met collega's en ouders.
- Het ontwikkelen, verbeteren en/of coördineren van talentbeleid op jouw school.

De leergang draagt niet alleen bij aan up-to-date kennisontwikkeling, maar ook aan professionele groei en ontwikkeling. Je wordt onderdeel van een netwerk van begaafdheidscoördinatoren binnen het samenwerkingsverband. Voordelen voor jou en jouw school:

- Je kunt de kennis en vaardigheden direct in de praktijk inzetten.
- Je hebt handvatten voor het creëren van een groter draagvlak onder ouders en collega's wat betreft talentbeleid.
- Tijdens en na de opleiding werk je aan een beleid op het gebied van cognitieve talentontwikkeling. Daarbij heb je oog voor de ondersteuningsbehoeften van het team zodat er gezamenlijk stappen worden gezet richting een passend uitdagend aanbod.
- Het streven is dat het talentbeleid alle leerlingen ten goede zal komen.

Bij de opzet van deze leergang is onder andere gebruik gemaakt van de competentiematrix voor de specialist begaafdheid (van Gerven, 2021).

De opzet

De leergang bestaat uit vier modules, ieder bestaande uit twee scholingsmomenten. De derde module is er de keuze tussen twee verdiepende onderwerpen. De opleidingsgroepen bestaan uit minimaal 15 en maximaal 20 deelnemers. Het persoonlijke leerproces van deelnemers en de transfer naar de school worden tevens gemonitord en begeleid door middel van drie (digitale) individuele coachingsgesprekken.

De vier modules zijn gebalanceerd opgebouwd uit inhoudelijke presentaties, interactieve werkvormen, tussentijdse praktijkopdrachten (als 'huiswerk') en gaan vergezeld met het (vooraf) lezen van relevante artikelen. Bij iedere module zijn opbrengsten geformuleerd op kennis-, toepassing- en transferniveau. Tijdens de modules worden theorie en praktijk op een natuurlijke wijze met elkaar vermengd.

De opzet samengevat:

- 8 scholingsmomenten gedurende 8 maanden (exclusief vakantieperiode)
- 3 individuele coachingsgesprekken
- Persoonlijke leerdoelen, praktijkopdrachten en eindproduct (gericht op transfer naar school)

Data & tijdstippen

Module 1 Theorie & visievorming

Dinsdag 20 oktober	15.00 – 18.00 uur
Dinsdag 24 november	15.00 – 18.00 uur

Module 2 Stimuleren & signaleren

Dinsdag 12 januari	15.00 – 18.00 uur
Dinsdag 9 februari	15.00 – 18.00 uur

Module 3 Keuzemodule

3A Actief leren

Dinsdag 9 maart	15.00 – 18.00 uur
Dinsdag 6 april	15.00 – 18.00 uur

OF

3B Differentiëren in de klas

Dinsdag 16 maart	15.00 – 18.00 uur
Dinsdag 20 april	15.00 – 18.00 uur

Module 4

Dinsdag 18 mei	15.00 – 18.00 uur
Dinsdag 15 juni	15.00 – 18.00 uur

Inhoud supervisie en modulen

Supervisie

Tijdens de drie coachingsmomenten wordt er stilgestaan bij de doelen van de deelnemers. Door middel van positieve coaching worden deelnemers begeleid in hun leerproces. Om het draagvlak te waarborgen en de kans op effectieve steun te vergroten, zal de directie van de school minimaal twee keer een kwartier aansluiten bij deze coachingsgesprekken.

Data en tijden (te plannen met de deelnemers):
1e gesprek: Oktober/november 2026
2e gesprek: Februari/maart 2027
3e gesprek: Mei/juni 2027

Module 1: Theorie en visievorming

Er wordt een uitgebreide basis gelegd m.b.t. het thema begaafdheid en cognitieve talentontwikkeling. Relevante modellen en theorieën worden besproken. Er wordt stilgestaan bij visieontwikkeling, zowel op persoonlijk als schoolniveau.

Doelen:

- Je hebt kennis van verschillende modellen van begaafdheid en talentontwikkeling, en de paradigma's.
- Je verkent en reflecteert op de visie, het beleid en de ambities van jouw school.
- Je zet stappen in de ontwikkeling van een onderbouwde visie op begaafdheid & talentontwikkeling.
- Je vertaalt opgedane kennis en inzichten naar een praktijkdoel en -opdracht.

Module 2: Stimuleren en signaleren

Deelnemers ontwikkelen inzicht in verschillende denkprocessen, zoals beschreven in de herziene taxonomie van Bloom (Anderson & Krathwohl, 2001; Krathwohl, 2002). Er wordt onderzocht en ervaren hoe je denkprocessen bij alle kinderen kunt stimuleren. Ook wordt er stilgestaan bij verschillende middelen om cognitief talent mee te signaleren. Deelnemers vertalen opgedane kennis en inzichten naar de schoolpraktijk.

Doelen:

- Je hebt inzicht in verschillende denkprocessen (herziene taxonomie van Bloom).
- Je reflecteert op de eigen (school)praktijk van signaleren en stimuleren van cognitief talent.
- Je onderzoekt verschillende (nieuwe) middelen om cognitief talent te stimuleren signaleren.
- Je vertaalt opgedane kennis en inzichten naar een praktijkdoel en -opdracht.

Module 3A: Actief leren - mindset & leerkuil

Naast verdieping in theorie over zelfsturend leren, motivatie en mindset krijgen deelnemers praktische tips en tools om in de klas aan de slag te gaan met actief leren. Er is aandacht voor de begeleidingsbehoefte bij passief of uitdagend gedrag. Ook wordt er geoefend met de inzet van hulpmiddelen voor reflectie en motivatie, zoals de leerkuil.

Doelen:

- Je hebt kennis van theorieën over motivatie en zelfregulerend leren.
- Je oefent met het inzetten van een leermiddel ter bevordering van motivatie en zelfregulerend leren.
- Je vertaalt opgedane kennis en inzichten naar een praktijkdoel en -opdracht.

Module 3B: Differentiëren in de klas (compacten en verrijken)

Centraal staan verschillende aanpassingen waarmee in het regulier onderwijs tegemoet gekomen kan worden aan de (onderwijs)behoeften van de cognitief talentvolle en begaafde leerlingen. Er wordt op praktische wijze ingegaan op thema's als compacten, verrijken, verbreden, versnellen en de begeleidingsvaardigheden. Deelnemers krijgen handvatten voor de verstaalslag naar de praktische organisatie in de klas en in de school.

Doelen:

- Je hebt kennis van uitgangspunten en criteria voor compacten en verrijken.
- Je reflecteert op de eigen (school)praktijk van compacten en verrijken.
- Je vertaalt opgedane kennis en inzichten naar een praktijkdoel en -opdracht.

Module 4: Reflectie, beleid & implementatie

Inhoud: Er wordt stilgestaan bij het ontwikkelen en implementeren van beleid rondom begaafdheid en talentontwikkeling. Hierbij worden de eerder opgedane kennis en vaardigheden geïntegreerd. Er wordt aangesloten bij ieders individuele leerproces en dagelijkse schoolpraktijk. Tijdens deze scholing is er ook ruimte voor intervisie om knelpunten te analyseren en mooie praktijkvoorbeelden te benutten.

Doelen:

- Je hebt kennis van verander- en implementatieprocessen (Verandermodel van Knoster, 1991; Golden Circle van Sinek, 2009).
- Je reflecteert op je eigen rol als begaafdheidscoördinator in de school.
- Je oefent met het inspireren, informeren en samenwerken met collega's en ouders.
- Je zet stappen in het schrijven, verbeteren en/of evalueren van een ontwikkelplan.
- Je werkt aan een eindproduct dat symbool staat voor de doelen waaraan je hebt gewerkt.

Examinering & certificaat

Aanwezigheid

Je moet alle scholingsmomenten aanwezig zijn. Er wordt veel behandeld in korte tijd: het is dus erg belangrijk om deze allemaal te volgen. Mocht er toch een uitzonderlijke situatie zijn waardoor je genoodzaakt bent je af te melden dan dien je contact op te nemen met ons office management met opgaaf van reden. We gaan dan op zoek naar een vervangende opdracht. In totaal mag je één scholingsmoment missen.

Beoordeling

Je wordt voor het basistraject beoordeeld op de volgende criteria:

- Het actief bijwonen van de 8 scholingsmomenten.
- Het actief deelnemen aan 3 supervisiegesprekken.
- Je persoonlijke portfolio, bestaande uit de uitwerking van de praktijkopdrachten en je persoonlijk leerplan (doelen en eindreflectie).
- Een korte eindpresentatie tijdens een van de laatste opleidingsdagen, met daarin duidelijke verwijzingen naar de verplichte literatuur.

Het is gebruikelijk om de opleiding na 8 maanden af te ronden. Mocht je door acute omstandigheden niet in staat zijn de volledige leergang te doorlopen dan verstrekken we deelcertificaten voor de gevolgde modules.

Studiebelasting

De totale studiebelasting voor de opleiding is afhankelijk van je eigen inzet, enthousiasme en de tijd die je beschikbaar hebt. Reken erop dat je minimaal 155 uur gedurende het schooljaar in de opleiding investeert: ongeveer 27 uur aan contacttijd (scholingsmomenten en supervisie) en ongeveer 128 uur aan zelfstudie en praktijkopdrachten. Verspreid over de leergang komt dit neer op gemiddeld vier uur per week. Het is de bedoeling om je praktijkopdrachten binnen je huidige werksetting uit te voeren.

Vrijstellingen

Onze scholingsmomenten hebben een uniek karakter en daarom kan vrijstelling door aantoonbare ervaring niet worden verleend.

Certificaat

Op basis van de eindexaminering ontvang je een certificaat voor het doorlopen van de leergang ‘Begaafdheidscoördinator Basisonderwijs’.

Over het ABC

Het ABC is een Advies- en Begeleidings- Centrum voor het onderwijs. We geven onderwijsadvies- en begeleiding in het voorschools-, primair- en voortgezet onderwijs. Het ABC heeft een duidelijke missie, waar we ons met maximale inzet dagelijks hard voor maken:

‘Scholen goed laten functioneren, zodat alle kinderen zich optimaal ontwikkelen’

Het ABC bestaat al ruim 50 jaar. Wij zijn er trots op dat we afgelopen decennia al vele kinderen hebben begeleid en pedagogisch medewerkers, onderwijsprofessionals, scholen en schoolbesturen hebben ondersteund. Ons doel is om de talenten van zoveel mogelijk kinderen maximaal te ontplooien.

Over de opleiders

De opleiders zijn onderwijsadviseur bij Het ABC met als specialisme begaafdheid & talentontwikkeling. Deze adviseurs zijn opgeleid tot ECHA-specialist en/of hebben praktijkervaring met het trainen van onderwijsprofessionals en met het onderwijzen en begeleiden van cognitief talentvolle leerlingen.

Inschrijving

Inschrijven kan via de mailing vanuit het samenwerkingsverband Waterland PO en via de website Trainingen – SWV Waterland PO.